

Tweede Blad

VAN DE

Nieuwe Tilburgsche Courant

Tilburgsch Dagblad

van Zaterdag 4 October 1913

De NIEUWE TILBURGSCH COURANT
TILBURGSCH DAGBLAD
bevat iederen avond de LAATSTE
REUTER-TELEGRAMMEN van den dag
en veelal meer dan de hier ter stede
aangekomen avondbladen.

APOLOGIE.

De Geestenwereld.

„We willen precies weten hoe het is —
het naadje van de kous!

Is 't niet zoo? Alles wordt tegenwoor-
dig op de keper bekeken, en nog nimmer
werd de menscheit zoo bedrogen als
nu. Men wil van alles het onderste uit de
kan, maar het malste is, dat er altijd zijn,
die uit vrees van het lid op den neus te
krijgen, bij hoog en bij laag beweren,
reeds het onderste uit de kan binnen te
hebben!

Er was een tijd, dat het bij de niet-
Christelijke geleerden tot de mode behoort-
te, rationalist te zijn, den Schepper der
wereld op te sluiten in zijn ongenaakbare
woning, en vervolgens te zeggen: we zien
hem niet, dus Hij is er niet. Wat is dan
het beste dat overschiet? De menscheit! O
ja, de menscheit, de koning, de vrije vorst
der schepping, maar, als 't u belieft, zon-
der engelbewaarder, en zonder duivel-
schen boeman, ja, ook nog zonder gees-
telijk levensbeginsel of ziel: we zien dat
alles niet, dus is 't er niet! Doch wat
rest er, zoo niet een klompje met chemi-
sche en fysieke krachten, dat zich een
tijdtje te vermoeien heeft in het ijlen achter-
zinnelijk genot, tot dat het vreemde ding,
dat men dood noemt, er een einde aan
maakt!?

Bijna ongemerkt verzeilde men toen
dobblerend op deze beginselen, in een
ander vaarwater, materialisme geheten:
alles is slechts stof en kracht; denken is
een beweging der hersenen; willen een
beweging der zenuwen; stof en kracht
en anders niets!

Maar jawel, nauwelijks was dit eigen-
lijk-oude nieuwtje uit de hogere kringen
der kamergeleerden nedergedaald in de
lagere kringen van het zwogende volk,
of 't nuchtere verstand riep naar boven:
„Dus!... als alles maar stof is, en met
den dood alles ophoudt, willen wij ook
wel wat hebben! Waarom gij rijk en wij
arm? Waarom wij minder dan gij?

Van dit geluid was men wel een beetje
geschrokken in de hogere regionen. Na
een oogenblik nadenkens, riep men, niet
zonder een bevend glimlachje, naar be-
neden: „Is nu eenmaal een natuurwet,
dat slechts een klein deel der menscheit
krijgt, wat hem toekomt, in den strijd
om het leven“.

„Nu goed“, klomk het antwoord van
beneden, „dan maar strijd om het leven!“
en het socialisme stond op.

Er begon een gevecht, langdurig en
fel. Maar nog vóór het goed aan den gang
was, bracht de praktijk van het materia-
lisme tot weer een anderen kijk op de
zaken. Als eten en drinken, plezier ma-
ken en slapen het eenig-éénige is,
wat den mensch maakt tot mensch, dan
is de menscheit toch wel het ongelukkigste
ding, dat er is. En Eduard van Hartmann
raketde uit den antiquarischen rommel
op zolder een heidscheit meubeltje op
het pessimisme: alles is zoo slecht mo-
gelijk: 't beste is nog, er niet meer te
zijn! Vlucht de poetslag er over heen, en
dan het stuk 't raam uit gewipt, op de
hoofden der roependen om spijs en spel.

Was het een goed projectiel geweest,
heel de puenigte had zich gezeftmoord.
Nu lag het dingske gauw onder de voet.
Intusschen waren er toch, die er een
klap van gekregen hadden, getuige de
zelfmoordstatistiek. God zij hun arme zie-
len genadig!

Terwijl nu het geleerd-denkend deel
der dwalenden weerspeint op wat an-
ders, dat de levensvraag onbeantwoord
latend, de zinnen zet op een liefhebberij-
studie, om er, zoo niet zichzelf, dan toch
den tijd mee te dooden, — terwijl de
reeds lang afgedankte stelsels nog als
nieuwste nieuwigheden dienst doen bij
wiskunde-aangelegde koppen onder de
werkende socialist, — keert menig ont-
goochelde weer ijverig terug naar de
waarheid van Christus, en wordt in het
Vaderhuis opgenomen met de liefde des
Vaders voor den verloren zoon. „Maar“,
zoo schrijft Dr. Wilhelm Schneider in
„Der neuere Geistesgeschichte“, 1) „vele an-
deren hebben dezen weg vermaand of
zich geschaamd, en in plaats van bij God,
bij Gods Zoon en zijn Kerke hulpe te
zoeken, hebben zij hun gansche hoop ge-
heven op de menscheit, die over den
dood heen is, op de liefde en zorg der
afgestorvenen voor de achtergeblevenen.
Zij gaan dan in hooger beroep bij die
geesten of spiriten, laten dezen spreken
door zoogenaamde mediums of tusschen-
personen, en zijn in de vaste meening,
dat de geroepen het hulpgeschrei van
deze zijde verstaan en bijstand verleenen.
Zij, die van de geesten de redding der
maatschappij verwachten, noemen zich
spiritisten, en de nieuwe wereld- en le-
vensbeschouwing, die door het vermeen-
de verkeer met de geesten aan de hand
wordt gedaan, heet spiritisme“.

Men moet deze woorden niet zóó op-
vatten, alsof de oorsprong der spiritische
beweging onzer dagen te zoeken ware in

de ledigheid en onbevredigdheid van hen
die met den godsdienst hebben afgere-
kend. Maar, zeggen wij met Dominee M.
Beverhuis: 2) „Wel heeft de genoemde on-
bevredigdheid bij hen, die den overgele-
verden godsdienst losgelaten en het geloof
gegeven hadden, ongetwijfeld medege-
werkt tot de snelle verbreiding van het
spiritisme“.

Van uit zijn wachttoren ziet de Stede-
houder Christi het worstelen der volken
om de waarheid. En naarmate de mist
op de zee ondoordringbaarder schijnt
verhoogt hij de lichtkracht der baak, en
laat hij verder uitstralen de zon der ge-
openbaarde waarheid Gods.

Als uit reusachtige misthoornen boren
door de duisternis uit Syllabus en Conci-
lie, uit Encycliek en Breve luider en lui-
der de krachtige stooten, die richting wij-
zen en waarschuwen: Er is méér, veel
meer dan yervormbare stof; er is één
grote, alomtegenwoordige Geest, die, niet
tot vermeerdiging noch tot verwerving zij-
ner eigene zaligheid, maar ter openbaring
zijner volmaaktheid door het goede, dat
Hij den schepselen mededeelt, krachtens
zijn volkomen vrij besluit, bij den aan-
vang des tijds uit 't niet-zijn heeft voort-
gebracht tweeërlei schepselen, geestelijke
en stoffelijke, een engelenwereld en een
lichamelijke wereld, en daarna een men-
schelijke wereld, daar tusschen staande,
als opgebouwd uit geest en uit stof“.

Aldus het Vaticaan Concilie van 1869
in hetzelfde jaar, dat in Engeland een
enquête-commissie van 33 geleerden een
wetenschappelijk onderzoek begon van
verschijnselen, die wezen op bestaan van
geesten! En wat de Katholieke Kerk in
1869 leerde, was woordelijk hetzelfde als
geleerd werd op 't Lateraansche Conci-
lie van 1215! 3) En toen herhaalde men
slechts de eeuwenoude door God geopen-
baarde waarheid!

Wij Katholieken, wij moeten, als Chris-
tus, medelijden hebben met de schure.
Gelijk Hij, uit erbarmen over de duizen-
den, die anders onderweg zouden be-
zwijken, de weinige brooden en visschen
vermenigvuldigde, zoo moeten wij het
voedsel der waarheid, de bekendmaking
van ons geloof, verduubelen en verdui-
zelen, en er kwistig mee bedelen die
arme verborgenden, die van rationalisme
weghungeren naar materialisme, of van
het socialisme over het pessimisme heen
voortjagen naar het spiritisme, en dan nog
ontvangen steenen voor brood en schor-
pioenen voor vischt!

Wij mogen ons licht nu niet onder de
korenmaat zetten.

Waar begint de geestenwereld? Van
onder af bij den mensch, of van boven
af bij God. Al wat er is, kan men trap-
gewijze groepeeren:

Op de laagste plaats staat de levenloze
stof; lucht en zee en water, de elementen.
Hooger de planten, die behalve de vol-
maaktheden der elementen ook groei-
kracht en voortleavingsvermogen bezitten.
Hooger de dieren, die bovendien zijn
bedeeld met waarnemingsvermogen en
van-binnen-komende beweegkracht.

Deze drie vormen de puur „stoffelijke“
schepselsoort.

Dan volgt een tusschensoort: de „men-
schelijke“, want de mensch bezit, behalve
't stoffelijke der lagere rangen, nog iets
anders dat onstoffelijk, geestelijk is, de
bron van zijn kunnen-denken en -willen
en -streven naar onstoffelijk geluk.

Dat die twee deelen stof en geest, een-
maal, bij het sterven uit elkander vallen,
is maar tijdelijk.

Hooger dan de menschensoort staat de
engelensoort: de „geestelijke“ wereld, vol
wezens, die noch aan stof verbonden noch
van stof afhankelijk, kunnen denken en
willen en inwerken op het stoffelijke om-
laag.

Dat hebben allen gemeen; overigens
gaan zij misschien minstens reeds zoóling
als het menschelijk geslacht bestaat, in
twee groepen uiteen: de goede engelen en
de booze engelen.

Maar 't hoogste van alles, is de Groote
Geest, die al het andere voortbracht, „in
wien wij leven, ons bewegen en zijn“.

Het hart, de bronaar, de oceaan
En oorsprong van zoovele goeden
Als uit Hem vloeden en bestaan
Bij zijn genade en alvermogen
En wijsheid, die hun 't wezen schonk
Uit niet.....

God, de engel, de menschenziel. Zie-
daar de hoofdelementen der geestenwer-
eld, waaromtrent wij, Katholieken goed
moeten weten, al wat er van te weten is
met zekere geloofskennis, vooral nu in
onze dagen door niet-Katholieken de
„geesten“ worden opgeroepen, de „gees-
ten“ worden geraadpleegd, een „geesten“-
godsdienst voor opperheerschappij pro-
pagiert.

En al willen vele spiriten of spiritisten
al aanstonds buiten spel laten „God“ en
„de engelen“, daar zij zeggen, alleen met
menschenzielen te doen te hebben, we
kunnen daar evenmin mee accoord gaan,
als wanneer iemand, die een goede be-
schrijving wilde geven van den mensch
daaruit alles weglief, wat de mensch ge-
meen heeft met elementen en plant en
dier.

En al was dit niet het geval, alleen
reeds om de wet der aantrekking kunnen
wij, met het oog op de menschenziel, een
bespreking van den grooten Geest en
diens ondergeschikte geesten niet achter-

wege laten. „Het is een algemeene wet
der Schepping“, schrijft o.a. Dr. A. Dela-
porte, hoogleraar te Bordeaux, 4) „dat het
hoogere wezen het lagere tot zich trekt
en aan zich gelijk maakt. Zoo trekt de
plant de onbewerkte stof tot zich
het dier wederom de plant, en de mensch
al deze drie, terwijl hij zelf door den
engel wordt aangetrokken. Ofschoon deze
verheven vorm voor het lichamelijke oog
minder zichtbaar is, de algemeene wet is
daarop van niet minder kracht, dan wan-
neer zij op aanzienlijker vormen wordt
toegepast: de gevallen engel zelf trekt
nog den mensch tot zich; maar hij doet
dit overeenkomstig de tegenwoordige
neiging van zijn bedorven wil, dat is, hij
wil den mensch slechts maken, gelijk hij
zelf geworden is“.

En ook God, op zijne beurt, „trekt“ de
heele schepping, om ze meer en meer te
vervolmaken naar zijn beeld en gelijkenis.
Over God dus, en de geesten en de zie-
len. Doch eerst over de postie van den
Katholiek tegenover het hedendaagsch
spiritisme.

JAC. J. ZEIJ, S. J.

1) 1913. Einleitung, bladz. 4. — 2) Spi-
ritualisme en Spiritisme, bladz. 8. — 3)
Deniger-Bannwart no. 1783. — 4) „De
Duivel“, vertaald naar de vermeerdeerde
uitgave. Amsterdam. C. L. v. Langen-
huysen. 1864. bladz. 23.

Uit de Pers.

Opname van artikelen in deze rubriek
brengt niet mede dat de redactie met
den inhoud instemt.

HET PRIESTER-CELIBAAT.

Wij lezen in „Het Centrum“:
„Voor Katholieken heeft het weinig aan-
lokkelijks. De Hervorming te lezen. In
dit orgaan van den Nederlandschen Pro-
testantenbond stoot men haaraardelijk op
zooveel ouwerwetsche vooroordeelen te-
gen de Katholieke Kerk en op zooveel
nieuwwetischheid, dat ons hoofd
en hart er weinig verkwikkende in
vindt.“

Toch neemt de geloofsverdediger er
niet zonder vrucht kennis van. Nu en
dan ontglimpen er aan de modern-pro-
testantsche schrijvers gulle geuitnissen
ten gunste der Katholieke Kerk, die des
te welsprekender zijn, naar mate ze
meer onwillekeurig tot uiting komen.

Ze roemen er op en juichen er her-
haaldelijk over, dat in hun kringen een
krachtiger opleving is van inniger gods-
dienstzin. Maar dan is het toch zeker
merkwaardig, dat die inniger godsdienst-
zin als van zelf voort tot practijken, die
de felle Protestanten altijd in de Katho-
lieke Kerk hebben afgekeurd.

Zoo openbaart zich bij hen een drang
naar uitwendigen eeredienst, die de die-
naren Gods „in geest en waarheid“ al-
tijd in de Katholieke Kerk hebben afge-
keurd.

Zoo willen sommigen „stille godsdienst-
oefeningen“ in de protestantsche kerken
invoeren, gelijk de Katholieken stille Mis-
sen hebben, de godsdienstoefeningen son-
der predicatie.

Zoo wenschen weer anderen, dat de
protestantsche bedehuizen den heelen dag
zouden openstaan evenals vele katholieke
kerken, opdat de protestant, die er be-
hoefte aan gevoelt, zich eenige ogen-
blikken in stille aandacht zou kunnen
afzonderen.

Het doet er weinig aan toe, dat dit
alleen zin heeft in een katholieke Kerk
waar het vleeschgeworden Woord in het
tabernakel troont en den ongelukkige toe-
roept: „Komt allen tot Mij die belast en
beladen zijt, en Ik zal u verkwikken“;
terwijl de protestantsche kerken, als het
ledig graf van den Zaligmaker, een koud
„Hij is niet hier“ doen hooren.

Maar desniettemin is het een merk-
waardig verschijnsel, dat er onder die
modernem stemmen opgaan voor naboot-
sing van die zoo roemrijke practijk.
Ja er gaan zelfs stemmen op, die in
het belang van de zielzorg bij de Protes-
tanten een soort biecht willen invoeren,
waarin de bedrukte zijn zondig geweten
in een vertrouwelijk gesprek aan den
dominee openbaart.

Wellicht komen wij hierop later terug.
Voor heden zij de aandacht gevestigd
op een merkwaardig pleidooi voor onge-
huwde predikanten, dat een schitterende
rechtvaardiging is van de welken der Ka-
tholieke Kerk omtrent het celibaat der
priesters.

De hervorming heeft altijd heftig het
priestercelibaat bestreden.

Dat celibaat heette in strijd met het
gebed der H. Schrift: „Groei en ver-
menigvuldig U“. Het zou tegennatuur-
lijk zijn, dat den priesterstand tot on-
zedelijke handel en wandel. Bijna vier
eeuwen lang is dit in alle toonaarden uit-
gesproken en de van een zwakken
priester was altijd het sein om dat pro-
testantsche lid weer eens aan te heffen.

Maar de eigenlijke en diepere grond
van den heftigen verstand was, dat
de Hervormden de aloude, Apostolische
leer verwierpen omtrent de verhevenheid
der maagdelijkheid-ter-liefde-Gods boven
het huwelijk.

Die maagdelijkheid beschouwde de ka-
tholieke Kerk als een der „Evangelische
Raden“, doch niet als een goddelijk voor-
schrift, zelfs niet voor priesters en bis-
choppen.

Toch heeft zij voor den priester al
van de vroegste tijden af het celibaat ver-
plichtend gesteld, opdat hij, door geen
huiselijke zorgen en besomeringen af-
geleid, zich geheel en onverdeeld aan
den dienst van God, d. w. z. aan de ziel-
zorg, zou kunnen wijden. Wat Sint Paulus
gunste van het celibaat leerde: „Die
zonder vrouw is, is bezorgd omtrent dat-
gene wat des Heeren is hoe hij Gods
behege; doch die met een vrouw is, is
bezorgd omtrent de dingen der wereld,
hoe hij zijner vrouw behege; en is ver-
deeld“ dit verklaarde Kerk vooral van
toepassing op den priester, die krach-
ten zijn bediening uit liefde tot God aan
het heil der zielen is toegewijd.

En nu is het zeker opmerkelijk, dat
De Hervorming (20 Sept. 1913) ditzelfde
toch zoo katholieke motief aanvoert ten
gunste van ongetrouwde predikanten:

In de eerste plaats is het een bekend
feit dat hij (de ongetrouwde predikant)
doorgaans getrouwer huisbezoek doet dan
zijn getrouwde ambtgenoot. Dit is hem
niet als verdienste aan te rekenen, want
het ligt voor de hand, dat hij, die thuis
door geenerlei banden gebonden wordt
eerder de gezelligheid buitenshuis zoeken
gaat dan de echtgenoot en vader.

Zelfs wanneer deze laatste zich aan den
huislijken aard niet gelukkig gevoelt, zal
hij zich toch, al ware het uit plichtbesef
alleen, min of meer laten weerhouden,
gansch den tijd aan de gemeente te wij-
den en de rechtmatige eischen van vrouw
en kinderen te verwaarlozen. De ver-
zuchting: „Moet je er al weer op uit?“
is vaak een koud waterbad voor zijn
pastorale ijver.

De ware huisvriend der trouwe ge-
meentenaren, de wakker politiegang
voor de onwillige kerkgangers, de goede
oom voor de kleine kinderen is de
celibataire, die buitenshuis heeft te zoeken
wat hem binnenshuis ontbreekt.

Men ziet, enkele zetten verlagen wel
het hoogere motief van onverdeeld zich
wijden aan zijn beroep, maar overigens
rechtvaardigt het citaat volkomen de ka-
tholieke welgeving van het celibaat, dat
voor een betere zielzorg is ingesteld.

Door de geloofsverdedigers is dit mo-
tief op alle mogelijke wijze belicht. Zoo
is o.a. op gewezen, dat de gehuwde
priester onmogelijk zijn ambt goed zou
kunnen vervullen, als zijn vrouw niet
een soort priesteres is; maar het is
zeer te vreezen, dat de vrouw daarvoor
vaak niet den minsten aanleg of roeping
gevoelt.

Ook in zoover wordt aan dit motief
door De Hervorming hulde gebracht:

De geestelijke is niet alleen geestelijke,
maar ook mensch, ook man, en als hij
liefde opvat voor een vrouw, berust deze
liefde niet altijd in de eerste plaats op
de eigenschappen in haar, welke haar voor
het ambt van domineeske geschikt ma-
ken. Het kan zijn dat deze eigenschappen
haar tot eenenmale ontbreken, dat ze
zelfs eigenschappen bezit, die haar ver-
hindern, ooit een goed domineeske te
worden.....

Zij kan knap zijn, lieftallig, bekoor-
lijk, verstandig, huiselijk, moederlijk,
schrauder en ontwikkeld, zonder dat ze
ook maar eenigen aanleg heeft voor den
omgang met menschen van allerlei stand
en met somtijds zeer onverkwikkelijke
onbeheerlijkenheden.....

Zij kan zelfs ongodsdienstig zijn, of
ten minste zich niet thuis gevoelen in
den kerkelijken vorm van godsdienst.....

En met dit alles laat zich denken, dat
ze een voorbeeld echtgenoot is en
moeder. Doch zij zal het werk van haar
man bederven. Voorbeelden van predi-
kanten, die, voordat zij in het huwelijk
traden, als model golden, doch die door
een als predikantsvrouw voimaakt on-
geschikte echtgenoot vleugellam zijn ge-
maakt, zijn in de kerkelijke wereld ge-
noeg bekend.

Ditzelfde bezwaar geldt natuurlijk ook
voor de kinderen en wordt door De Her-
vorming niet onaardig ontwikkeld:

Een twijfelachtig voorrecht — altijd in
verband met het dienstwerk (Zielzorg R.)
is voor den predikant ook het bezit van
kinderen. Kinderen en kippen, zegt de
volksmond, geven burendtwist. Ook pre-
dikantszoonjes hebben hun kwajongens-
tijd, en hun kwajongensstreken werden
wederom verhaald op den armen kop
van Jut, de Kerk. Menig eerzaam dominee
is door de ondeugden zijner bengels in
zijn ambtswerk gedwaarsboond.

Als overtuigend voorbeeld wijst de
schrijver op den onderwijzer, die soms
„ongodsdienstig, onkerkelijk“ is. Ter-
wille van zijn kinderen moet de dominee
den onderwijzer ontzien, ten nadeele
zijner gemeente.

Ten slotte de financiële zijde. Deze
wordt óók door De Hervorming erkend
als pleitend ten „voordeele van het pre-
dikantcelibaat“, maar overigens onbe-
licht gelaten. Doch die de herhalde
klachten leest over vele al te lage pre-
dikantstractementen en als motief voor
salarisverhoging ziet aangevoerd, dat zij
een vrouw hebben te onderhouden, die
ook aan de veleisende mode offert, of
dat zij hun kinderen geen opvoeding kun-
nen geven, die hun een behoorlijke maats-
chappelijke positie verzekert — dan con-
cludeert hij onwillekeurig, dat de on-
getrouwde predikanten zich vrij wat on-
bezorgder en onverdeelder aan de zorg
der zielen kunnen wijden, dan de on-
der geldelijke zorgen gebukt gaande echt-
genoot en vader.

Juist het motief, waarop het celibaat
der priesters berust.

P. A. RIJKEN, O.P.

Nieuws uit verschillende landen.

FRANKRIJK.

De zevenvoudige moord.

De „Matin van Donderdag bevat thans
de uitvoerige bijzonderheden van het ont-
zettend bloedbad, in het lieflijk gehucht
Bas-Briacé, gemeente Landreau, door 'n
jongen van vijftien jaar, aangericht, en
waaraan wij nog het volgende ontleenen:
Aan den weg van Loroux naar La Cha-
pelle-Heulin, dicht bij Landreau, staat
een boerderij, door haar uiterlijk gunstig
afstekend bij de andere hofsteden, we-
nig meer dan groote hutten en op eeni-
gen afstand nauwelijks van den bodem
te onderscheiden. In deze boerderij woon-
de Jean-Marie Mabit, een voor die stre-
ken welhaast rijke boer van 39 jaar met
zijn 30-jarige vrouw, zijn vier kinderen,
twee jongens en 2 meisjes, en zijn oude
moeder. Om hem bij het bebouwen van
zijn akkers en wijbergen en in het huis-
houden behulpzaam te zijn, had Mabit
twee zeer jonge bedienden, de 15-jarige
Marie Dugast en een jongen, Marcel Re-
dureau, eveneens 15 jaar oud.
Tot op den dag van de onverklaarbare

afschuwelijke daad, had Redureau, zacht-
te, bedaarde jongen als hij was, zijn
broedster nimmer de minste aanleiding
tot berispen gegeven. Niets, in 't geheel
niets, noch wat zijn karakter, noch wat
zijn verstandhouding tot het gezin Mabit
betreft, kon hebben doen vermoeden, van
welk ontzettend drama deze knaap de
bedrijver zou worden.

Op Dinsdagavond zeide Mabit tot zijn
jongen daglooner: „Wij gaan naar de
persloots, wat druiven snijden“. „Wit-
lig ging Redureau mede, terwijl het ge-
zin van den wijnbouwer achterbleef.“

Wat er toen geschied is weet men nog
niet nauwkeurig, daar men hieromtrent
alleen moet afgaan op de getuigenis van
den moordenaar zelf, die beweert, dat er
een heftige woordenwisseling tusschen
hem en zijn patroon rees, naar aanleiding
van een ongeduldige aanmerking van
Mabit. Hoe dit zij, en in ieder geval son-
der andere reden, volgens de bekentenis
van den dader zelf, greep de jongen een
zwaar, vlijmscherp soort mes om de dru-
iven af te snijden en bracht er Mabit een
zoo hevigen en onverwachten houw in
den hals mee toe, dat deze als een blok
neerstolte, zonder zelfs een beweging tot
afweer te hebben kunnen maken. Niet
tevreden met dien eenen slag heeft Re-
dureau voor de tweede maal het vrees-
lijke moordwapen op en hakte ditmaal
den halswervel van zijn slachtoffer door.

De moordenaar nam nu de kleine lan-
taarn die de persloots verlichtte en be-
gaf zich naar buiten. Na eenigen tijd op
het erf te hebben rondgeleerd, trad hij
het woonhuis der boerderij binnen,
steeds met het zware druivenkapmes in
de hand. In de keuken waren vrouw Ma-
bit en het jonge dienstzoonje aan het
werk. Schijnbaar kalm trad de jongen
het kleine vertrek binnen. De jonge boe-
rin en het meisje, zoo plotseling den dag-
looner met het van bloed druipend kap-
mes in de hand ziende binnenkomen,
richtten zich doodelijk verschrikt op.

Redureau trad, zonder een woord te
spreken, nog naderbij, hief het mes op
en hakte het dienstmeisje den hals door,
dat, als door den bliksem getroffen, dood
nederstortte. Dronken door 't zien van
het bloed keerde de moordenaar zich
daarop tot vrouw Mabit. De arme vrouw,
die binnenkort moeder zou worden,
trachtte zich nog te verdedigen, maar de
ontzetting verlamde hare bewegingen en
binnen weinige oogenblikken ontving zij
ook den doodelijken houw in den hals.

Verre van zijn dorst naar bloed te stil-
len, scheen deze dervoudige moord Re-
dureau tot nog grotere slachting aan te
sporen. Hij verliet de keuken, ging langs
het bedje van den kleinen 4-jarigen Pier-
re, dien hij over het hoofd zag en die dan
ook de eenige is, die van de gansche fa-
milie gespaard bleef, en drong de kamer
binnen, waar de oude moeder van Mabit
reeds sliep. Redureau sloop op het bed
toe en vermoordde de oude vrouw in
haar slaap, door haar ettelijke houvlen
in de keel en op het hoofd toe te bren-
gen. Hij bleef enige oogenblikken toe-
zien, hoe het bloed in stralen het bed, het
hoofdkussen en den vloer overstroemde
en begaf zich toen weer naar de keuken
stapte over de beide lijken van zijn
slachtoffers heen en ging de slaapkamer
der kinderen binnen.

In een groot bed sliepen de twee meis-
jes van 7 en 8 jaar. Met een paar slagen
van het zware kapmes had het monster
de kleintjes de keel afgesneden. In de
zelfde kamer sliep rustig de kleine Jo-
seph, een mollig, mooi ventje van 2 jaar.
Redureau begaf zich naar het wiegje,
hief zijn bebloed wapen op en vermoord-
de het onschuldige wezentje, zooals hij
bracht.

zijn zes overige slachtoffers had omge-
ditmaal was de bloeddorst van den on-
natuurlijken beul geleest, en hij begaf
zich naar zijn kamer, om — te gaan sla-
pen. Maar de kleine Pierre was wakker
geworden en getuige geweest van een
deel van het afschuwelijke drama. Des-
morgens vond een buurvrouw, die ge-
woonlijk haar melk bij de Mabits haal-
de het jongetje weendend in den tuin
rondloopen. Op haar vraag, wat hem
scheelde, antwoordde de kleine snik-
kend: „Ze hebben maatje kwaad gedaan“.

Een ongeluk vermoedend, ging de
vrouw het huis en vervolgens de keuken
binnen. Zij deinsde echter ontzet terug
bij het zien der beide lijken en snelde
heen om de gedarmen te gaan waars-
chuwen. Dezen snelden naar de hoeve
doorzochten alle vertrekken, vonden de
lijken in de met bloed bespatte kamers
maar de jonge knecht was verdwenen.
Zij begaven zich nu naar de woning van
de ouders van Redureau, die op eenige
honderden meters afstand wonen, die
echter verklaarden hun zoon niet
te hebben gezien. De gendarmes
doorzochten nu de woning en vonden ten
slotte de jongen Marcel in een der ver-
trekken waar hij zich had verborgen.
Eerst trachtte hij te ontkennen, maar zijn
met bloed besmeurde kleederen lieten
geen twijfel over aangaande zijn schuld,
en Redureau eindigde dan ook met te
zeggen: „'t is zoo — ik heb het gedaan“.

De gendarmen voerden den dader weg
en des avonds werd hij, na voorloopig
door het inmiddeels ter plaatse verschenen
parket uit Nantes te zijn gehoord, naar
de gevangenis gebracht. Hij bleef bij zijn
verklaring, dat hij zijn patroon had ver-
moord wegens een twist, en de anderen
„omdat hij bang was dat zij hem zouden
verklippen“.

Marcel Redureau is een magere knaap,
met tamelijk knap gezicht en blond haar.
Hij ziet er veel meer onbetekenend uit en
vertoont volstrekt niet het uiterlijk van
den moordenaar uit bloeddorst, zooals
men zich dat meestal voorstelt.

Donderdagmiddag zijn de 7 slachtoffers
van den 15-jarigen moordenaar Marcel
Redureau, teraardebesteld. De lijkstenen
werden eerst naar de kerk van Landreau
gebracht, die te klein bleek om de verdien-
den, buren en belangstellenden te bevat-
ten, die de vermoorden naar hun laatste
rustplaats wilden vergezellen.

De kleine Pierre Mabits, het 4-jarig ven-
tje, die door den moordenaar over het
hoofd werd gezien, is door zijn oom, den
broeder van zijn vermoorden vader, op-
genomen.

Verscheidenheden.

De eerste spoorwag in Pruisen.

Den 23sten September was het 75 jaar geleden, dat de eerste spoorwag in Pruisen tusschen Postdam en Zehlendorf bij Berlijn reed. Den 10den Augustus 1837 werd de aanleg van den spoorweg Berlijn—Postdam, den eersten spoorweg van het koninkrijk Pruisen, begonnen den 22sten September 1838 kon reeds het bedrijf op het gedeelte Postdam—Zehlendorf geopend worden en op 29 October van hetzelfde jaar werd de geheele spoorweg tusschen Berlijn en Postdam feestelijk ingewijd.

De aanleg van den weg met een spoor kostte ongeveer een miljoen thalers. De spoorweg droeg natuurlijk eerst het karakter van een buurtspoorweg, maar spoedig veranderde dit, daar de voortzetting tot Maagdenburg reeds in 1844 volgde.

Te Berlijn beschouwde men den nieuwen spoorweg aanvankelijk als iets, dat den hoogste eenige dagen kon stand houden; angstige lieden beweerden zelfs, dat men bij een reis moedwillig zijn leven op het spel zette. Aan het Berlijnsche gemeenteraadshuis Kerbel werd door het magistraatscollege een berisping toegediend, omdat hij de wezen van het Frederiksweeshuis om hun een pleziertje te verschaffen een reis naar Postdam en vandaar naar Berlijn terug had laten doen, en daardoor, volgens de meening van het college, de wezen aan een groot gevaar had blootgesteld. Het duurde echter niet lang, of men was te Berlijn voor de waarde van den nieuwen spoorweg niet meer blind; men vond zelfs plotseling, dat de spoorweg niet snel genoeg reed. Men kon toen in een omant lezen: Beschieden vraag. Is er niet een middel om het bedelen aan den Postdamschen spoorweg tegen te gaan? Onlangs is bijvoorbeeld een man met een houten been bijna tot Steglitz langs den spoorweg met den trein medegevoerd en heeft hij door zijn opdringerigheid het publiek in den wagen voortdurend lastig gevallen.

De eerste Pruisische spoorweg was niet de eerste spoorweg in Duitschland; in 1835 werd, zooals bekend is, als eerste Duitse spoorweg de lijn Neurenburg—Fürth en twee jaar daarna, in 1837, het eerste groote spoorwegtraject in Duitschland, Leipzig—Dresden, voor het verkeer geopend.

Zwijgende barbiërs.

De kappers en barbiërs van Londen hebben zich voorgenomen de wereld te verbazen. Ze hebben besloten voortaan onder 't hanteeren van Schermers en schaar een onverdiend stilzwijgen te bewaren om daarmee een eind te maken aan hun smadelijke reputatie van babbelaars. Op de vensters van een groot aantal Londensche scheersalons kan men thans de wonderlijke aankondiging lezen: „Hier wordt zwijgend geschooren“; of ook: „De bedienden zijn hier op grond van bekwaamheid en niet om hun praatacht aangesteld“. Aan alle aanprijzingen van haarwaters en pomades, aan alle woordenrijke discussies over de mogelijkheid of doelmatigheid van sommige haarmode's is hierna een einde gemaakt; op- en aanmerkingen van den kapper over de door den klant gewenschte frisuur blijven voortaan achterwege. Zoo kan dus niemand meer overkomen wat een Franschman, Victor Capoul, gebeurde, die de uitvinder was van een naar hem genoemde haarmode. Op een keer kwam hij bij een hem onbekenden kapper binnen. De bediende, die van praten hield, vroeg hem, hoe hij zijn haar wenschte opge-maakt. „Wel“, was het antwoord, „à la Capoul natuurlijk“. De ander schudde bedenkelijk het hoofd en zei: „Hm, ik kan u deze frisuur niet aanraden, mijnheer, ik geloof niet, dat ze bij uw hoofdform en uw haarkleur goed zal staan.“ Het zwijgen der Londensche figaro's is een voorbeeldmiddel tegen dergelijke vergissingen.

Een Pool-expeditie zoek.

Men verkeert nog al in ongerustheid over het lot van een pool-expeditie onder den Rus Sedof, welke naar het Frans Jozefsland op weg is gegaan.

Die expeditie heeft overwinterd op het Pankratjef-eiland (Nova Zembla). Eind Augustus had Sedof zijn tocht naar Frans Jozefsland voortgezet. Doch kapitein Sacharof met vier ziekte zieken had Sedof verlaten en was naar het Zuiden getrokken. De opvarenden van het ss. Olga vonden deze vijf mannen op een eiland bij Nova-Zembla en reddden hen.

Het Pankratjef-eiland, waar Sedof's expeditie had overwinterd, ligt op de Noordwestkust van Nova-Zembla. Het eilandje, waar de Olga Sacharof en zijn vier makkers vond, ligt bij— of in— de Matotskinstraat.

Een nieuwe Locomotief.

De directie van de Zweedsche Staats-spoorwegen heeft besloten een nieuw soort sneltreinlocomotief in te voeren en er reeds een besteld, die Februari 1914 moet gereed zijn.

De tegenwoordig in gebruik zijnde zijn niet sterk genoeg meer voor de steeds in grootte en snelheid toenemende doorgaande treinen.

De nieuwe locomotief zal tot een maximum van 127 K. M. per uur kunnen afleggen, heeft 6 assen waarvan de 3 middelste gekoppeld, vier cilindfers en oververhitter, en is er op berekend een sneltrein van 360 tongewicht op effen bodem, ten minste 100 K.M., en bij on-effenheden van 1: 100 ten minste 60 K.M. per uur af te leggen.

De afmetingen zijn: middellijn hoog-drukcylinders 420 mm., laagdrukcylinders 330, hefboom 860 mm., drijfrad 1880 mm., buikbarend stoomdruk 13 KG. 9 cm., totale verwarmingsoppervlakte 2479 M., totale radstand locomotief met tender samen 18200 mm., druk der eerste as 10,25 ton, tweede 10,75 ton, derde, vierde en vijfde 16 ton en zesde 15,5 ton.

Het gewicht der machine is ledig 78,5 geladen 84,5 en met tender 137 ton.

Spoorweg-ongeval.

Het aantal slachtoffers van het spoorwegongeluk bij Soseby, bedraagt volgens de laatste berichten 150, waarvan 40 dooden. De lijken zijn ijsselijk verminkt. Onder de dooden zijn twee families van 4 personen. Vijf reizigers zijn van schrik gek geworden. Men is zooals gewoonlijk in Rusland, zeer gauw geweest met het

ongeluk aan boos opzet toe te schrijven. Volgens deskundige ooggetuigen is de oorzaak echter het breken van verroffte dwarsliggers. De minister van verkeers-zaken zal in persoon een onderzoek instellen.

Jacht op een rhinoceros.

Als men in de diergarde een neushoorn ziet, zoo men gelooft, dat de jacht op deze dieren niet zoo interessant moet zijn.

Zulk een log, plomp diertje naar te schieten zou men zeggen, moet uit een sportief jagers-oogpunt niet de moeite waard zijn, daar het beest zich betrekkelijk weinig kan verdedigen. Wie dat denkt, vergist zich.

De neushoorn kan in de wildernis zich voortbewegen met een buitengewone snelheid en het houdt zijn snellen gang langen tijd vol.

Een Duitsch officier, Weisz genaamd, heeft in het hartje van Afrika jacht gemaakt op de neushoorn.

Hij was Westelijk van het Victoria-meer belast met grensopmetingen te doen.

Op een goeden dag was hij op jacht geg r n Siechts door de paden, die de neushoorn gemaakt hadden, kon Weisz door de struiken en bosschen heendringen.

Na urenlange rondgezworven te hebben door het struikgewas, zonder een rhinoceros gezien te hebben, kwam hij op een plaats, die minder dicht begroeid was.

Daar zag hij in de schaduw van een scherm-aacacia, een grauwe onbestemde iets, dat hij voor een rotsblok hield. Het lag totaal onbe-waaglijk, ook de geleiders van den jager gaven er geen jacht op.

Toch kwam het grauwe ding hem wat verdacht voor en hij bleef staan om er nog eens goed naar te zien.

Just knielt ook een zijner bedienden voor hem neer, wijst hem op het grijze ding en zegt: „Heer, een neushoorn, zeer groot“ en rent daarna weg.

Na eenig beraad besloot de jager te schieten. Op goed geluk schoot hij op het groote lichaam. Het schot ging af en op hetzelfde moment hoorde hij een woest snuiven en proesten. Uit het gras springt een geweldig groot diertje op met een prachtige loorn op den neus. Het was 'n famous gezicht, 't diertje woedend en met hoog opstaande ooren te zien aanrennen.

Na ongeveer 30 meter bleef het staan en keek — zoekend — om zich heen.

Op dat moment schoot de jager weer. Weer een doffe slag, weer rende het woedende diertje verder, een toonbeeld van machtigen toorn. Dan na twintig meter, stortte het neer en uitte een klagend gehuil, zulk een klagend en kin-dertlijk gehuil, dat men nooit zou kunnen geloven, dat het kwam van een diert, dat er even te voren nog uitzag als wilde het alles vernietigen.

Nu naderde Weisz. Het diertje kreunde erg en trachtte te vergeefs zich op te richten. Weisz gaf hem het genadeschot. Het beest had een hoorn van 65 cm. lengte. (N. v. h. N.)

Men verzuime niet

zich te abonneeren
op ons Dagblad.

Het geeft voor de winteravonden alle wetenswaardig nieuws, de Reuter-telegrammen, verder dan de Tilburg's avonds aankomende groote bladen. prachtige feuilletons, actuele hoofdartikelen over alle vraagstukken van den dag. Brieven uit het Buitenland, terwijl het Zondagsblad, geheel samengesteld voor de lezers van dit blad en dat men elders niet betrekken kan, er voor ingericht is aangename en betrouwbare lectuur en een beeld der voornaamste wereldge-beurtenissen te geven

10 cent per week

De oplage breidt zich met den dag uit in Tilburg, in de Provincie en door het geheele land, zoodat de

Nieuwe Tilburgsche Courant

op het oogenblik is een der meest gelezen en best ingelichte Katholieke Dag-blad van Nederland.

Voor Huis en Hof

Het springen van kopjes, glazen, enz.

Onze dunwandige drinkglazen en thee-kopjes hebben een dikken bodem of een dikken bodemrand. Daarom mogen zij niet op de heete kachel of boven een gas-of spiritusvlam worden gezet. Natuurlijk heeft die bodemverdikking ook hare voordeelen: zij maakt die voorwerpen bestand tegen een stootje in 't gebruik en bij het reinigen. Overigens kan men er gerust zonder voorzorg heete thee in schenken of heeten groc in klaarmaken. Dikwandige kopjes en glazen springen echter, als men dat doet. Wanneer men evenwel van te voren een zilveren lepel, hoe grooter hoe beter, er in zet, dan trekt deze uit de vloei-stof de grootste hitte naar zich toe en neemt die ook op, zoodat het voorwerp dan zelden springt. Zilver eigent zich daartoe beter dan alle andere onedele metalen, omdat het de warmte meer dan dubbel zoo snel geleidt als deze.

Passagie inmaakflesschen moeten niet aan de koude lucht worden bloot-gesteld of in koud water worden gezet. Ze zouden zeker springen.

Als door de hitte ons emailwerk af-bladert, dan komt dat alweer door de ongelijkmatige verhitting.

Zet daarom geëmailleerd werk nooit op een volle petroleum- of gasvlam.

Glaszen stoppen

op karaffen gaan vaak vastzitten. Draait of wrikt men er aan, dan gaat de karaf stuk. Als men echter den hals op de plek, waar de stop zit, boven een wal-

mende kaars houdt, dan zet hij alleen uit en de stop laat zich gemakkelijk verwijderen. Men moet echter niet verzuimen de karaf te draaien, om een gelijkmatige verwarming te krijgen. De walm behoedt voor te snelle verhitting. Men kan het roet met een drogen doek weer afvegen. Natuurlijk niet met een natten, want dan gaat de karaf er onfeilbaar aan.

Emaille-bakken aan vleeschhakmachines

De gezondheidsraad van de Seine heeft de aandacht gevestigd op de nadeelen, die kunnen voortvloeien uit het gebruik van emaille-bakken voor vleeschhak-machines. Het is gebleken, dat schilfers van het emaille in het vleesch kunnen geraaken, zonder dat men in staat is, die met het bloote oog te ontdekken. Het is een dwaling te meenen, dat emaille minder aan roest onderhevig is dan bloot gepolijst of vertind metaal. Zoodra de emaillebedekking geschonden is, vreet 't roest snel in. De gezondheidsraad beveelt daarom aan, het gebruik van emaille voor deze toestellen in winkels en werkplaatsen te verbieden en dat van vertind of gepolijst metaal aan te beve-len.

Eieren bewaren.

In een Engelsch tijdschrift „The Gardeners Chronicle“, lezen we een artikel over het voordeel van de eieren nat te bewaren.

Het ei, zoo begint de schrijver, de heer K. B. Baghot de la Bere, te Bur-bage Hall, Leicestershire, dat gelegd wordt is nat, en hoe langer het nu in den toestand kan worden gehouden des te frisscher blijft het. Als de eieren nat werden bewaard van den dag dat zij worden gelegd, zouden we steeds frissche eieren kunnen eien. Wij allen weten dat een ei slecht wordt door het bewaren. Het komt, omdat de boer en de winkel-ier ze droog houden. Neen, niet 'n droog glas, maar in een glas gevuld met water behooren de eieren bewaard te worden, waar zij zoolang in vertoeven, tot zij voor het gebruik noodig zijn. Het kan niets schelen of zij een week of zes maanden in het water liggen; zij blijven goed zoowel de eerste als de laatste.

Wat ik hier zeg, berust op ondervinding. (Aldus de schrijver, wiens mededeelingen wij onder voorbehoud weergeven Obs.)

Just heb ik negen waterkuipen met eieren geleegd, die enige maanden daar-in hebben gelegen, en inderdaad; men moet die eieren proeven, — 't is of ze pas gelegd zijn.

Ik weet wel dat al ruim honderd jaren eieren in kalkwater bewaard worden maar ik weet ook dat die alleen voor de keuken gebruikt kunnen worden. De in een waterkuip bewaarde eieren hebben in 't geheel geen bijmaak, men kan ze zoowel bij 't ontbijt als gekwast gebruiken.

Voor de keuken: Tomatenscep.

Men neemt 6 à 8 rijpe tomaten, wascht ze, snijdt ze aan stukken en brengt ze, met een lepel boter, een gesneden ui, wat zout, peper en een laurierblad, ook een scheutje kokend water, te zamen aan den kook. Daarna wordt het gezeefd en fijngewreven en voegt men bij het mengsel een liter geurige bouillon, een groote lepel aangemengd bloem van meel en laat dit te zamen een half uur zachtjes koken, vervolgens voegt men er zachtjes roerende twee geklopte eierdooiers bij en het sap van een halve citroen.

Open vensters.

Och, dat deze wat meer gezien werden. Van vele kwalen toch heeft bedorven-lucht de schuld. Frissche lucht is een middel tot genezing en — wat van nog grooter belang is — tot voorkoming van ziekten. Ons veranderlijk klimaat zal wel gedeeltelijk oorzaak wezen, dat van vele huizen de vensters gewoonlijk potdicht zijn of hoogstens op een kier staan, terwijl zij zelden slechts, ook des nachts, geopend zijn. En met klimaat en persoon-lijke gesteldheid heeft immers iedereen te rekenen. Als men dan toch maar zoo-veel mogelijk wil luisteren naar den raad: „De vensters open“.

De tanden.

De aandacht mag wel eens afzonderlijk gevestigd worden op de zaak, waardoor dr. G. Cunningham thans een propa-ganda-tocht door Nederland maakt. Deze dokter prijst een verzorging van het gebit der schoolkinderen door schoolart-sen aan. Te Cambridge, waar dit ge-schiedt, dat thans meer dan 70 pct. der kinderen goede tanden heeft. In 1907 be-droeg het aantal slechts 3 pct.

Ook te Charlottenburg bij Berlijn zorgt men op school voor 't onderhoud van 't gebit der kinderen. In 't Duitse leger zijn de soldaten verplicht van een tanden-borstel gebruik te maken.

Observator.

Wetenschappelijk Nieuws.

October.

Wij zitten nu in het midden van den den herfst. Alle bladeren der boomen hebben nu de herfstkleur aangenomen. Straks zal als een dief in den nacht de eerste vorst komen opzetten. Dan val-len dra de laatste blaren.

Het is herfst. O ja, de zon kan nog wel prettige warmte brengen. Maar als 's avonds deze natuurlijke warmtebron haar invloed niet meer doet gelden, of als de zon verdwijnt achter een somber-grauw wolken gordijn, dan is het met de warmte ineens gedaan, en zeggen de menschen tegen elkaar, dat het gevoelig is.

De thermometer daalt. October ver-bindt September, waarin nog Zomersche temperaturen kunnen worden waargeno-men, met November, waarin het al kan vriezen, dat het kraakt.

De statistici hebben dan ook geconsta-teerd, dat de thermometer in snel tempo naar omlaag gaat. Van den eersten tot

den een en dertigsten daalt de gemiddelde temperatuur 5 à 8 gr.

Na den 6den October worden geen tem-peraturen meer bereikt, die hooger lig-gen dan 25 gr. Den 20sten October kan men als een belangrijk datum beschouwen: het is de „normaal-datum“, waar-op de gemiddelde temperatuur van het eimaal gelijk is aan de gemiddelde jaars temperatuur.

October is de twee maand van den meteorologischen herfst. De natuur die krijgt een winterachtig aanzien. De da-gen korten snel. De vogels trekken heen. Gedurende de eerste helft van de maand is het veelal zonnig. De laatste weken staan in het teeken van den getemperden zonneschijn.

Dikwijls onderscheidt October zich door kalme en rust. Deze stilte kan echter een storm voorafgaan.

De maan en haar invloed op onze aarde.

De flikkerende bliksem en de dreunen-de donder, het kalme Noorderlicht en de woeste banjir, sneeuwstormen, wolkbreu-ken, aardbevingen, vulkaan-uitbarstingen, meteoren, kometen, lichtende wolken en zonsverduisteringen en luchtspiegelingen zij hebben door alle tijden heen op ons een diepen indruk gemaakt. Maar er is iets geweest, wat den mensch nog meer imponeerde: dat was de maan. Wanneer haar schijnsel spookachtig de heide ver-lichte, of wanneer de lucht bewolkt was en de zware wolkenstapels trokken van horizon tot horizon, terwijl de maan een geheimzinnig schemerlicht verspreid-de, waardoor men de duisternis van den nacht eerst recht kon bemerken, steeds maakte Vrouwe Luna indruk op den mensch. Is het dan wonder, dat men weldra meende te bespeuren, dat de maan invloed had op den plantengroei, het weer, den veestapel, de volksgesondheid, kortom op alles?

De buitenman kreeg vertrouwen in de maan. Hij ging haar om raad vragen in moeilijke aangelegenheden. Hij hield re-kening met haar schijngestalte. Hij ob-serverde de maan geregeld, en wist al-tijd precies, hoe laat zij op- en onder-ging. Hij deelde z'n jaar in bij „manen“. Een volle man was voor hem een mijl-paal op zijn levensweg.

Reeds uit de oudheid dateert: Pillida luna pluit, rubicunda flat, alba serenat; wat betekent: een bleke maan brengt regen, een roode maan gaat wind voor-af, maar een witte maan kondigt fraai weer aan.

Vooraf de invloed van de maan tus-schen N. M. en E. K. was groot. Zooals het weer op den vijftien dag na N. M. was, zoo zou het de heele maan-periode, dus ruim drie weken, blijven. De drie eerste dagen na N. M. waren niet be-langrijk.

„Prima et secunda nihil,
Tertia aliquid,
Quarta, quinta qualis,
Tota lunatic talis.“

Vooraf de invloed van de maan op het vlij-tig de invloed die de maan op het weer had, waargenomen. Men vond echter al-lerlei verschillende observaties. Zoo zou het volgens den een bij V. M. meest goed weer zijn, maar anderen conclu-deerden, dat het bij V. M. in het alge-meen stormde. Zoo vond men b.v.:

„Bei Neumonds trüben, dunklen Spitzzen,
Mag man sich wohl vor Regem schützen.
Wird's gleich nach dem Neumond regnen
So wird's den ganzen Monat begegnen“.

En ook:

„Een kring om de maan,
Die kan nog vergaan;
Maar een kring om de zon,
Daar weenen vrouw en kinderen om.“

Niet alleen zou de maan ons weer be-heerschen, maar ook ons gansche leven zou door Vrouwe Luna bestierd worden. Zoo zou het verkeer zijn, spinazie bij afnemende maan te zaaien, maar knol-len kon men daarentegen niet bij was-sende maan aan de school van Moeder Aarde toevertrouwen. Rekeningen moest men bij wassende maan betalen. Een nieuwe zaak moest men bij N.M. openen. De Wetenschap heeft thans geleefd, dat de invloed van de maan in ieder geval zo klein is, dat wij kunnen zeggen, dat deze practisch niet bestaat. Zelfs is het een legende gebleken, dat de V.M. de wol-ken verstroot, of dat zij nachtvorst ver-oorzaakt. Goethe had gelijk: de „maan „fullest wieder Busch und Thal still mit Nebelglanz“. Dit is alles.

Mr. Bryan, de Amerikaansche Minister van Buitenlandsche Zaken.

In Frankfurt a.M., doet een verma-kelijke anecdote over Mr. Bryan de ronde. De Minister van Buitenlandsche Zaken van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, de heer Bryan, die tevens het beroep van varéte-artist uit-oefent, wandelde eens met een gids door de stad Frankfurt. Plotseling bleef hij staan en op het standbeeld van Goethe wijzende, vroeg hij: „Who is that fellow?“ „Goethe“ was het antwoord. Een poos-je moest Mr. Bryan nadenken, en toen kwam er peinzend uit: „We call him Schiller in the States“. De anecdote heet historisch, doch doet wel wat vreemd aan. Echter valt te bedenken, dat die-zelfde diplomaat bij een verblijf te Ber-lijn zich het verschil tusschen Duitsch-land en Pruisen moest laten uitleggen.

Verschillen tusschen het blanke en het zwarte ras.

De physiologische verschillen tusschen het blanke en het zwarte ras zijn slechts miniem. Wt spierkracht betreft, doen de blanken heusch niet voor de „zwartjes“ onder, zoodat het meerdere uithou-dingsvermogen der negers eenvoudig het gevolg moet zijn van oefening. In vele-lei opzichten verschillen echter de zins-organen. De vertegenwoordigers van het zwarte ras kunnen veel nauwkeuriger kleine bewegingen waarnemen, dan die van het blanke ras. Beiden zien in het duister even slecht. Het gehoor, de reuk

en de tastzin der zwartjes zijn veel min-der ontwikkeld als bij ons. Verder heeft men moeten constateren, dat een neger veel vaster slaapt, doch hij vlugger weer opknapt van vermoeienis of ziekte. Als verdere verschillen zijn nog te noe-men: Een neger kan langer honger, doch korter dorst uithouden. Een „nikker“ is vroeger volwassen, doch eerder oud en afgeleefd.

Vervolg Meteorologie... op de beurs.

Wanneer de tijd daar is, dat door een zegelrecht op effecten of iets anders het „gokken“ tot het verleden zal behooren — waarschijnlijk een vrome wensch — zal op de beurs toch nog gespeculeerd kunnen worden. Men is in Engeland en in Amerika n.l. druk bezig om den „windhandel“ — de „wind“-handel in den letterlijken zin dan altijd — op de beurs te introducereen. De grillen der luchten zijn vaak nog veel wisselvalliger dan de koersen der „Rockies“ en der „Steels“. Welan, waarom dan niet „ge-gokt“ in „donder“ en „bliksem“ en „storm“ en vooral in „regen“.

De Engelschman is zooals men weet zuinig en precies. Hij verzekert zich tegen brand, inbraak, waterschade, de risico van proceskosten, leven, dood, kortom alles. Hij houdt er niet van zich op te winden, zich druk te maken, ze-nuwachtig te doen, te vloeken, te schel-den, te razen, te huilen. Hij ergert zich nooit, omdat hij tegen alles verzekerd is. Als zijn huis afbrandt staat hij er kalm naar te kijken, als hij zijn proces verliest glimlacht hij, sterft hij, dan maakt hij zich niet ongerust over zijn gezin, want de levensverzekering zal haar plicht doen, ja, zelfs verzekert zich de moderne Engelschman zich tegen..... spoelingsverduining door gezinsuitbrei-ding. Spreekt het dan niet bijna vreel-dig, dat hij zich ook zal assuereen tegen de risico van een verregende vacantie.

Wanneer de Franschman en de Duit-scher zich op den Mönch zitten te „ver-geren“, omdat de hemel maar egaal blijft, en de regen in hetzelfde tempo blijft nederplassen, dan steekt de En-gelschman hun de hand toe, en zegt doodleuk: Mensch, erger je niet. En in-middels laat hij zijn medereizigers de polis zien van de „Weerverzekering“. Zit hij zich dan later in zijn berghotel te vervelen, dan is het voor hem niet zo'n erg schrale troost, dat iedere re-gendag hem een Pond of een half pond opbrengt.

Iedere Engelschman, die reizen wil, verzekert zich van te voren tegen het weer. De premies varieeren natuurlijk naar de weersgesteldheid. In het alge-meen gaat de kleine burgerman zes da-gen op reis. Hij verzekert zich dan voor een uitkeering bij reden van 10 Shilling per dag, en betaalt hiervoor een premie dagen, dan ondervindt de reiziger reeds van 15 Shilling. Zijn er dus twee regen-de voordeelen van de verzekering. Is de weertoestand zeer ongunstig — de verzekering wordt meest een dag voor het vertrek afgesloten, — dan kan de premie 20 Shilling bedragen. Zelden gaat de premie echter 25 pct. te boven.

Zoo'n verzekering tegen een verregen-de vacantie is een eisch des tijds. Ook in ons land zal nog wel eens zoo'n maatschappij worden opgericht. Een „Weerverzekering“ voorziet werkelijk in een behoefte. Maar..... toen een Engel-sche „Weerverzekering“ in New-York een filiaal opende, was het succes zóó groot, dat de zedepredikers hun voor-hoofd rimpelden. Allerduidelijkst bleek dat men in „regen“ ging speculeeren. In Wallstreet heerschte kalmte. Toen verzekerde zich de moderne speculant voor uitkeering bij regen voor enorme bedragen.

Thans loopen er in New-York millio-nairs rond, die in „regen“ doen. Andere zijn in „regen“ gaan handelen, en er dood arm mee geworden. De belangstelling voor den regen- en windhandel blijft inmiddels snel stijgen.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

Jicht.

Jicht, gewoonlijk beschouwd als het uitvloei-sel van een zwaar leven, vindt dikwijls haar onmiddellijke oorzaak in het urinezuur, hetwelk door de verzwakte nieren en blaas niet uit het lichaam wordt afgevoerd. Het kan zich als een onoplosbare stof in de gewrichtsen nestelen en wel dikwijls in die van den grooten teen. On-gelukkigiger wijze gaan aan deze kwaal niet altijd waarschuwend verschijnselen vooraf, zooals rugpijn, slechte spijsvertering, rood-gekleurde urine met een bezinksel gelijkend op stof van baksteen, geneigdheid tot buikloop of verstopping, hoofdpijn.

Gewoonlijk komt de crisis des nachts, de patiënt ondervindt dan een onhoudbare pijn in den grooten teen, pijn als van een hevige beet, gloeiend. Deze crisis kan overslaan op het hart enz. en zeer gevaarlijk worden.

Het is daarom noodzakelijk bij optreden van verschijnselen als de bovengenoemde om onmiddellijk in te grijpen teneinde gevaarlijke gevolgen te vermijden. Foster's Rugpijn Nieren Pillen herstellen de gezondheid en kracht der nieren en blaas, zoodat het urinezuur geregeld wordt verwijderd en verhinderd wordt, dat het kristalliseert en onoplosbaar wordt.

Te Tilburg verkrijgbaar bij de H. E. B. J. van Eijden, Heuvelstraat 57 en J. van Verbunt, Nieuwlandstraat 31. Toezending ge-schiedt franco na ontvangst van postwissel à 1.75 voor een of 10.— voor zes dozen. Eischt de echte Foster's Rugpijn Nieren Pil-len, weigert elke doos die niet voorzien is van neven-stand handelsmerk.

De Nieuwe Tilburgsche Courant, Tilburgsch Dagblad, bevat iederen avond de LAATSTE REUTER-TELEGRAMMEN van den dag en veelal meer dan de hier ter stede aangekomen avondbladen.